

Sygn. akt V KK 147/13

## POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Grzegorzczak (przewodniczący)

SSN Józef Dołhy (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

Protokolant Anna Kowal

w sprawie **M. G.**

oskarżonego z art. 118 ust. 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k., w dniu 4 lipca 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść oskarżonego, od postanowienia Sądu Rejonowego w Z. z dnia 9 października 2012 r.,

**p o s t a n o w i ł;**

**I. uchyła zaskarżone postanowienie w części dotyczącej orzeczenia na podstawie art. 100 k.k. przepadku na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych (pkt. 2 postanowienia);**

**II. wydatkami związanymi z rozpoznaniem kasacji obciąża Skarb Państwa.**

### UZASADNIENIE

Akt oskarżenia zarzucał M. G. popełnienie przestępstwa z art. 118 ust. 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, polegającego na tym, że „w dniu 11 grudnia 2010 r. w Z., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, za pośrednictwem internetowego serwisu aukcyjnego „Allegro.pl”, nabył od M. S. za kwotę 749 zł nośniki z programem komputerowym Windows 7 Ultimate 32/64 bit BOX mimo, iż

mógł i powinien przypuszczać, że wymieniony program został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, czym działał na szkodę Microsoft Corporation reprezentowanego przez Kancelarię Adwokacką [...]”.

Sąd Rejonowy w Z. postanowieniem z dnia 9 października 2012 r.:

1. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn oskarżonego nie zawiera znamion czynu zabronionego postępowanie w sprawie umorzył;
2. na podstawie art. 100 k.k. orzekł przepadek od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych.

Postanowienie to nie zostało przez strony zaskarżone i uprawomocniło się w dniu 15 listopada 2012 r.

Od tego orzeczenia kasację wniósł – na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. – Prokurator Generalny. Zaskarżając postanowienie w zakresie rozstrzygnięcia o dowodach rzeczowych w części dotyczącej jego pkt. 2 na korzyść oskarżonego M. G., zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisu prawa materialnego - art. 100 k.k., polegające na orzeczeniu na podstawie tego przepisu tytułem środka zabezpieczającego, przepadku dowodów rzeczowych w postaci [...]. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Z.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym.

Zaskarżone orzeczenie wydane zostało z rażącym naruszeniem wskazanego w zarzucie kasacji przepisu prawa, co miało istotny wpływ na treść orzeczenia.

Przepis art. 100 k.k., powołany przez sąd w zaskarżonym postanowieniu, pozwala na orzeczenie przepadku tytułem środka zabezpieczającego jedynie w razie spełnienia wskazanych w tym przepisie przesłanek - jeżeli społeczna szkodliwość czynu jest znikoma, a także w razie warunkowego umorzenia postępowania, bądź stwierdzenia zaistnienia okoliczności wyłączającej ukaranie sprawcy czynu zabronionego. Ta ostatnia przesłanka dotyczy sytuacji, o której

mowa w przepisach prawa karnego, zawierających sformułowanie „nie podlega karze”.

Oczywiste jest zatem, że przepis art. 100 k.k. nie pozwala na orzeczenie przepadku w razie umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., to jest w przypadku uznania, że czyn nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego (por. postanowienie S.N. z dnia 08 kwietnia 2010 r., IV KK 52/10, - R – OSNKW 2010, poz. 707CD).

Tak więc art. 100 k.k., jak też art. 121 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, nie przewiduje możliwości orzeczenia przepadku programu komputerowego, w przypadku umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn oskarżonego nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Skarżący zasadnie podnosi, że Sąd Rejonowy w Z. oprócz orzeczenia przepadku nośnika w postaci płyty DVD z utwalonym na niej programem Windows 7 Ultimate orzekł także przepadek dysku twardego komputera, na którym ów program został zainstalowany z nośnika DVD.

Tymczasem nośnikiem elektronicznym programu Windows była tylko płyta DVD, a nie zaś dysk twardy komputera, który jest urządzeniem na którym są zapisywane różne programy i dokumenty generowane przez użytkownika. Ponadto dysk twardy jest częścią komputera, która może też działać samodzielnie po podłączeniu odpowiedniego zasilania.

Tak więc Sąd Rejonowy orzekając o przepadku dysku twardego komputera, *de facto* orzekł też o przepadku oryginalnych plików użytkownika, jak też innych programów legalnie tam zainstalowanych, pozostawiając w dyspozycji oskarżonego jedynie ich kopie.

Sąd Rejonowy, przyjmując za podstawę swojego rozstrzygnięcia art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., nie mógł orzec przepadku dowodów rzeczowych na podstawie art. 100 k.k., a skoro jednak tak uczynił, to w sposób rażąco naruszył prawo, a naruszenie to miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Podzielając oczywistą zasadność zarzutu kasacji Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie w części dotyczącej orzeczenia na podstawie art. 100 k.k. przepadku na rzecz Skarbu Państwa (pkt 2 postanowienia Sąd Rejonowego).

W realiach sprawy zbędne byłoby przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania kwestii dowodów rzeczowych, gdyż w tym zakresie ma zastosowanie postępowanie uzupełniające określone w art. 420 k.p.k. w zw. z art. 230 § 2 i 3 k.p.k.